

El document del mes de maig de 2023 de l'AMR

La primera llibreta d'estalvis de l'Ajuntament de Roses

O elogi de l'*Elogi dels diners* d'Anselm Turmeda

Dades arxivístiques

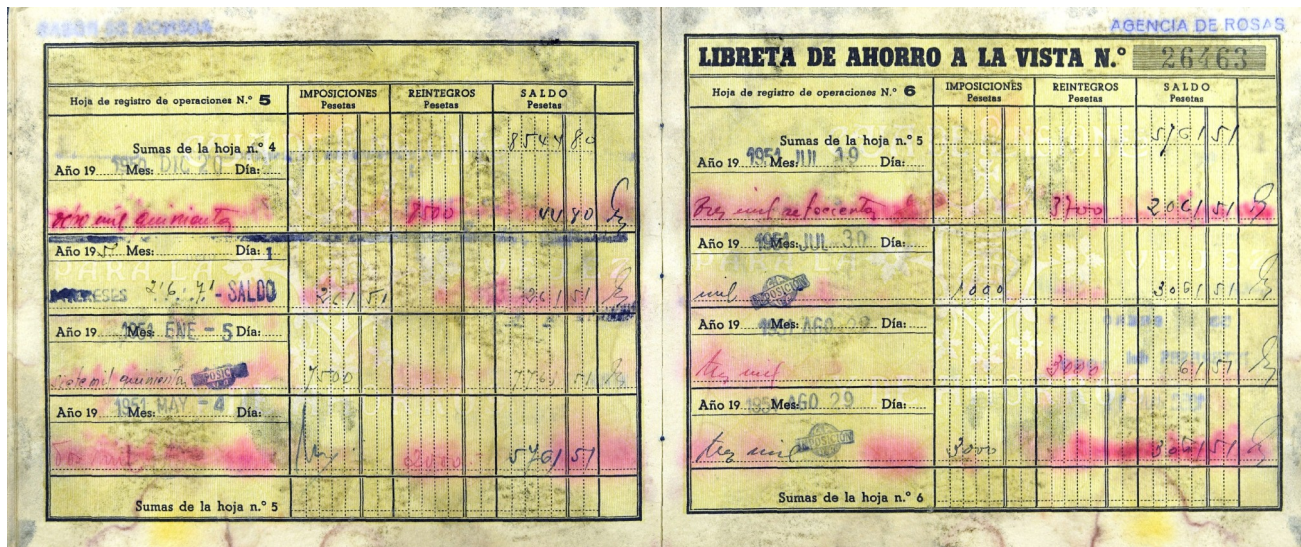
CAT AMR 1.1. Fons Municipal, sèrie G133 Documentació referida a bancs, Llibreta d'estalvi a la vista de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis número 26.463 (número 439 de l'agència de Roses) pertanyent a l'Ajuntament de Roses. 3 d'octubre de 1945 - 13 de novembre de 1963. Castellà.

Història arxivística

Aquesta llibreta sempre s'ha guardat a les dependències municipals, primer a l'oficina del Dipositari Municipal i, posteriorment, una vegada exhaurida la seva utilitat administrativa, a l'Arxiu Municipal. Cal precisar que, malgrat haver-se guardat a l'arxiu, no estava "controlada", és a dir, no s'havia guardat correctament i, per tant, no presentava cap mena de tractament tècnic: mai havia estat classificada i descrita de forma adequada per garantir-ne la seva

conservació i localització. Simplement, durant anys va estar "perduda" enmig de tota la resta de documents de l'arxiu.

Des d'un punt de vista estrictament tècnic, el document destaca pel seu deplorable estat de conservació, infectat per fongs causats per una més que possible afectació per aigua.

Hoja de registro de operaciones N.º 5		IMPOSICIONES Pesetas	REINTEGROS Pesetas	SALDO Pesetas
Sumas de la hoja n.º 4				8764 80
Año 19...	Mes:...			
Sumas de la hoja n.º 5				5761 51
Año 19...	Mes:...			
Sumas de la hoja n.º 6				5761 51
Año 19...	Mes:...			
Sumas de la hoja n.º 5				5761 51
Año 19...	Mes:...			
Sumas de la hoja n.º 6				5761 51
Año 19...	Mes:...			

Contingut

Es tracta, de fet, d'una tipologia documental que tothom coneix i, per tant, la seva descripció resultarà força òbvia. Les llibretes d'estalvi servien —i diem servien perquè avui dia el seu ús ha quedat legalment circumscrit a les persones més grans de 65 anys— per registrar els moviments d'entrada i sortida de diners del compte d'algú. D'aquesta manera, la informació bàsica que incorporaven era la data del moviment, la quantitat de l'operació —bé una imposició o entrada o bé un reintegrament— i el saldo resultant. A més, cada llibreta s'identificava amb les dades del seu titular i la data d'obertura, tot plegat degudament diligenciat pel personal de l'agència bancària i pel seu titular o titulars.

Tanmateix, en el cas del document que presentem hi ha una característica afegida que el fa més destacable: la seva qualitat estètica. Tant la portada com la guarda interior estan decorades, la primera amb l'escut de l'entitat d'estalvi i el seu nom; la segona amb el dibuix de dues figures femenines al·legòriques, d'estil classicitzant. Una musa sembla que agafa una branca de vinya que li arriba des de l'altre musa, que abraça una parra, sota la qual hi ha una bóta. Segurament, les figures eren una al·legoria a l'agricultura i l'abundància que es genera a partir del seu treball.

Context

Sense poder-ho afirmar categòricament, sembla que es tracta de la primera llibreta d'estalvi a la vista de l'Ajuntament de Roses, atès que el saldo resultant de la primera operació es correspon amb el seu import, una cosa que significa que abans d'aquest primer moviment no hi havia res ingressat.

La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis va ser fundada per set agrupacions patronals l'any 1904 amb la finalitat de constituir una caixa de retir per als obrers. Les institucions fundadores foren la Societat Econòmica d'Amics del País, l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, l'Ateneu Barcelonès, Foment del Treball Nacional i la Cambra de Comerç de Barcelona. En el transcurs del seu procés d'expansió territorial, la Caixa d'Estalvis va obrir una sucursal a Roses en un moment indeterminat entre les dècades de 1930 i 1940. En canvi, sí que està ben documentada la seva participació econòmica des de l'any 1931 en l'Homenatge a la Vellesa.

Sigui com sigui, aquest document representa com cap altre el poder transformador d'una institució, l'ajuntament, que marca el desenvolupament diari i sostingut de la societat a la qual serveix.

Més informació

https://ca.wikipedia.org/wiki/Caixa_de_Pensions_per_a_la_Vellesa_i_d%27Estalvis_de_Catalunya_i_Balears